

- ▷ Aktuality v pracovním právu
- ▷ Ochrana spotřebitele
- ▷ Ochrana dobré pověsti právnické osoby
- ▷ Prodloužení dočasné ochrany a víz za účelem strpění
- ▷ Změny od ledna 2023 ve mzdové oblasti
- ▷ Novinky v DPH 2023
- ▷ Daňové doklady u třístranných obchodů
- ▷ Ze života v LTA

PRÁVNÍ, DAŇOVÉ, ÚČETNÍ A AUDITORSKÉ SLUŽBY

NEWSLETTER
únor 2023

V následujících odstavcích bychom Vás rádi seznámili s několika novinkami, s nimiž oblast pracovního práva přivítala nový kalendářní rok. Některé z nich jsou již součástí platné právní úpravy, k další dospěl ve své judikatuře Nejvyšší soud. Stále také platí, že v roce 2023 budeme pozorně sledovat připravovanou novelu zákoníku práce, která má potenciál významně ovlivnit celou řadu pracovněprávních institutů, jako jsou dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, home office, čerpání rodičovské dovolené a další.

Otcovská dovolená

Od 1. prosince 2022 obsahuje zákoník práce nové ustanovení § 195a, zakotvující právo zaměstnance – otce na otcovskou dovolenou v souvislosti s narozením dítěte a péčí o ně, a to po dobu, po kterou zaměstnanec může pobírat dávku otcovské poporodní péče. Tato dávka je poskytována ze systému nemocenského pojištění, a to v rozsahu až 2 týdnů oproti jednomu týdnu v minulosti. Dříve oficiální termín „otcovská dovolená“ neexistoval a zaměstnanec – otec čerpal rodičovskou dovolenou. Nově navíc otcovská dovolená náleží také v nelehké situaci, pokud se dítě narodí mrtvé nebo zemře během 6 týdnů od narození. Aby měl zaměstnanec nárok na předmětnou dávku, musí na otcovskou dovolenou nastoupit

v období 6 týdnů od narození dítěte, příp. jeho převzetí do péče. Přesný den nástupu si zaměstnanec může určit dle individuální potřeby. Procesně postupuje zaměstnanec tak, že podá svého zaměstnavatele o čerpání otcovské dovolené a prostřednictvím zaměstnavatele podává žádost o dávku otcovské poporodní péče určenou pro příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení. Stejně jako v případě rodičovské dovolené je možné souběžné čerpání pracovního volna otcem i matkou dítěte. Matka dítěte tedy čerpá bezprostředně po narození dítěte mateřskou dovolenou a otec otcovskou dovolenou, po jejich uplynutí mohou navázat rodičovskou dovolenou. V obou případech se na zaměstnance (muže i ženy) vztahuje příslušná ochrana před rozvázáním pracovního poměru ze strany zaměstnavatele a stejně tak je zaměstnavatel povinen po skončení mateřské a otcovské dovolené zařadit zaměstnance na původní pracovní místo.

Změna vyhlášky upravující pracovnělékařské služby

S nástupem nového roku došlo také k určitému ulehčení administrativy zaměstnavatelů, neboť od 1. ledna 2023 odpadá povinnost automaticky provádět periodické pracovnělékařské prohlídky zaměstnanců v první a druhé kategorii z hlediska

rizikosti vykonávané práce podle zákona o ochraně veřejného zdraví (při absenci rizikových faktorů), jakož obecně i u zaměstnanců pracujících na základě dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti. Nově je nutné tyto prohlídky provádět pouze tehdy, pokud si to zaměstnanec či zaměstnavatel vyžádá. U zbývajících třetí a čtvrté kategorie se periodické prohlídky i nadále provádět musí, stejně tak zůstává povinnost provádět vstupní prohlídky u všech pracovních pozic. Dochází rovněž ke snížení frekvence povinného pracovnělékařského dohledu na pracovišti zaměstnavatele z 1 na 3 roky, v některých případech pak dokonce v rozsahu pouze na základě vlastního uvážení zaměstnavatele, případně poskytovatele pracovnělékařských služeb.

Nejvyšší soud k čerpání neplaceného volna

Jak jsme již minulý rok upozorňovali v sekci **Novinky** na našem webu, Nejvyšší soud výrazně zasáhl do poměrně časté covidové praxe, kdy v případě nedostatku práce pro zaměstnance uzavírali zaměstnavatelé se zaměstnanci dohody o čerpání neplaceného volna (např. z důvodu uzavření provozovny během lockdownu). zaměstnavatele.

Tímto postupem se zaměstnavatelé snažili předejít nutnosti propouštění zaměstnanců, když současně nebyli ekonomicky schopni dlouhodoběji nést náklady v podobě 100% náhrady mzdy za překážku v práci na straně zaměstnavatele. Nejvyšší soud ovšem ve svém rozsudku ze dne 23.08.2022, sp. zn. 21 Cdo 496/2022, označil tento postup za protiprávní, a to z důvodu, že se zaměstnanec nemůže platně vzdát svého práva na náhradu mzdy při existenci překážky v práci na straně zaměstnavatele. K takto uzavřeným dohodám se proto nepřihlíží. Čerpání neplaceného volna by tedy do budoucna mělo probíhat pouze na základě písemné dohody, v níž bude dostatečně popsán důvod jejího uzavření tak, aby jej nebylo možné zaměnit s překážkou na straně zaměstnavatele ani s překážkou na straně zaměstnance, během které zaměstnanci přísluší od zaměstnavatele náhrada mzdy. Zejména se tedy bude jednat o důvody v podobě zájmů a potřeb zaměstnance – například studium zaměstnance, pobyt v zahraničí přesahující rozsah dovolené zaměstnance, rodinná situace a podobně. V opačném případě se zaměstnavatelé vystavují riziku, že zaměstnanec později svůj souhlas s předmětnou dohodou přehodnotí a bude se

s vidinou úspěchu soudně domáhat náhrady mzdy za dobu „neplaceného“ volna.

Aktuální stav novely zákoníku práce

Přestože se na podzim loňského roku mohlo jevit, že přijetí novely zákoníku práce implementující evropské směrnice týkající se transparentnosti pracovních podmínek a tzv. work-life balance je takřka na spadnutí, momentálně je situace poněkud odlišná. Doposud se zpracovávalo velké množství připomínek celé řady subjektů, které se k původnímu návrhu Ministerstva práce a sociálních věcí vyjádřily. Novela je tak stále na samém počátku své legislativní cesty a podle našich informací se do prvního čtení v Poslanecké sněmovně dostane spíše až na jaře. Její účinnost tak lze očekávat nejdříve v druhém pololetí letošního roku. Stejně tak je otázkou i definitivní znění novely, neboť v řadě oblastí lze očekávat významné odchylky od původního návrhu. Jakmile novela postoupí do pokročilejší fáze legislativního procesu, budeme Vás samozřejmě podrobně informovat.

Kromě novely zákoníku práce je v legislativní přípravě též novela zákona o zaměstnanosti, upravující jednak podmínky podnikání agentur práce, ale také upřesňující definici nelegální práce. Do budoucna tak kontrolní orgány budou moci učinit závěr o existenci nelegální práce kdykoliv, jakmile zjistí, že práce je vykonávána zaměstnancem osobně ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem a podle pokynů zaměstnavatele, a to mimo pracovněprávní vztah. Již nebude rozhodující, po jak dlouhou dobu byla práce takto vykonávána.

Alice Mlýnková
vedoucí advokátka
alice.mlynkova@LTAparters.com

Dne 6. ledna 2023 nabyla účinnost novela občanského zákoníku a zákona o ochraně spotřebitele, která má za cíl zlepšit postavení spotřebitelů při právním jednání s podnikateli. Níže uvádíme přehled nejzajímavějších novinek.

Zvýšení ochrany při nakupování na internetu

- V případě, že podnikatel zveřejňuje spotřebitelské recenze, má povinnost uvádět informace o tom, zda a jak zjišťuje, že zveřejněná recenze pochází od spotřebitele, který si daný výrobek skutečně koupil. Jestliže podnikatel neověří, že recenzi skutečně napsal kupující, nesmí uvádět, že recenze pochází od spotřebitele. Kromě toho je zakázáno zveřejňovat falešné recenze nebo spotřebitelské recenze zkreslovat.
- Lepší podmínky při nakupování na internetu přináší také nové povinnosti pro poskytovatele online tržiště. Online tržiště je internetová platforma, na které může prodávat produkty větší počet samostatných obchodníků. Jedná se tedy zejména o různé aukční portály – Amazon, EBay, Vinted apod.

Poskytovatel je povinen kupujícího informovat, zda prodávající je podnikatelem nebo nikoliv, a pokud ne, musí být kupující upozorněn na to, že se na jeho nákup

Dále musí být kupující informován o tom, jaké povinnosti z případné kupní smlouvy bude mít poskytovatel online tržiště a jaké prodávající.

Neméně důležitou informační povinností je seznámení kupujícího s hlavními parametry určujícími pořadí předkládaných nabídek.

- Kupující si nyní také musí být vědomi toho, že se zavazují k zaplacení. Při uzavírání smlouvy elektronicky, kdy v dalším kroku dojde k uzavření smlouvy a vzniku povinnosti kupujícího za dané zboží zaplatit, tlačítko bude muset být označeno snadno čitelným nápisem „Objednávka zavazující k platbě“, resp. jiným nápisem stejného významu.
- Zboží musí být zákazníkovi dodáno do třiceti dní, nebude-li ujednáno jinak.

Konec uzavírání smluv při telefonických nabídkách

- Při nabízení služeb či zboží telefonicky je podnikatel povinen spotřebitele informovat o své totožnosti a o obchodním účelu hovoru. V případě, že zákazník s nabídkou souhlasí, je podnikatel povinen zaslat zákazníkovi nabídku v textové podobě

(např. e-mailem) a zákazník bude nabídkou vázán až poté, co projeví svůj souhlas elektronicky nebo podpisem potvrzení nabídky na listině. Odsouhlasení nabídky pouze telefonicky tedy není pro zákazníka zavazující.

Změny v odpovědnosti za vady

- Prodloužila se doba, po kterou platí domněnka, že věc byla vadná už při převzetí, a to ze 6 měsíců na 12 měsíců. Pokud tedy prodávající bude chtít odmítnout uplatněnou reklamaci, bude na prodávajícím, aby prokázal, že věc při převzetí vadná nebyla.
- Nově se stanovuje úprava odpovědnosti z vadného plnění u smluv, jejichž předmětem je poskytnutí digitálního obsahu nebo služby digitálního obsahu (např. aplikace, poskytování cloudového úložiště, počítačové programy, e-knihy).

Konec falešných slev

- Podnikatelé jsou povinni informovat spotřebitele o nejnižší ceně, za jakou podnikatel dané zboží prodával po dobu 30 dní před poskytnutím slevy. Tato povinnost neplatí pro výrobky s krátkou dobou spotřeby a pro výrobky podléhající rychlé zkáze.

Širší možnosti odstoupení od smlouvy

- Pokud se spotřebitel stane obětí nekalé praktiky, bude oprávněn odstoupit od smlouvy do 90 dní od jejího uzavření (případně také může požadovat snížení ceny).
- Při smlouvách uzavíraných mimo obchodní prostor během výletu organizovaného podnikatelem nebo při nevyžádané návštěvě podnikatele doma u spotřebitele – tzv. podomní prodej je spotřebitel nyní oprávněn od takto uzavřené smlouvy odstoupit do 30 dní (dříve lhůta pro odstoupení činila 14 dní).
- Spotřebitelé jsou nyní oprávněni odstoupit od smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory jakýmkoliv jednoznačným prohlášením učiněným vůči podnikateli. Podnikatelé si tedy nesmí stanovovat žádné formální požadavky pro možnost odstoupení.

Zákaz dvojí kvality výrobků

- Zakazuje se prodávat výrobky jako výrobky totožné s výrobkem prodávaným v jiných členských státech Evropské unie, přestože takový výrobek má podstatně odlišné složení

nebo znaky, pokud to není odůvodněno oprávněnými a objektivními skutečnostmi.

Konec zneužívajícím ujednáním

- Podnikatelé mají zakázáno ve smlouvách se spotřebiteli používat zneužívající ujednání. Zneužívající ujednání je takové ujednání, které zakládá významnou nerovnováhu práv nebo povinností stran v neprospěch spotřebitele (např. vylučují nebo omezují práva z vadného plnění nebo na náhradu újmu). Porušení zákazu je přestupkem.

Soňa Macurová
advokátka
sona.macurova@LTAparters.com

U fyzických osob lze pojem dobré pověsti přirovnat k osobní cti či dobrému jménu. Lze však o dobré pověsti hovořit i u právnických osob, tedy uměle vytvořených právních konstrukcí? Určitě ano. I u právnických osob se jedná o velmi důležitý prvek jejich „existence“, který často předurčuje, a to zejména tehdy, jedná-li se o podnikající právnické osoby, jak budou v předmětu své činnosti úspěšné. Je proto přirozené, že právo chrání dobrou pověst fyzických i právnických osob.

Přístup soudů k ochraně dobré pověsti právnických osob

V listopadu minulého roku se velmi zajímavému případu týkajícímu se zásahu do dobré pověsti právnické osoby věnoval Městský soud v Praze ve věci 22 Co 200/2022. V předmětném sporu se žalobkyně – právnická osoba podnikající ve včelařství – domáhala ochrany své dobré pověsti žalobou podanou na právnickou osobu – spolek sdružující různé osoby – zabývající se včelařstvím. K zásahu do dobré pověsti žalobkyně mělo dojít v roce 2017, kdy byl v lednovém vydání periodika, které vydávala žalovaná, otištěn článek hodnotící vybrané úly z pohledu spotřebitele, mezi které byl zařazen i úl, jehož výrobcem měla být žalobkyně a jehož kvalita měla být podle autora předmětného článku velmi nízká. Protože žalobkyně s obsahem

předmětného článku, který ji podle jejího názoru poškodil a způsobil jí nemajetkovou újmu, nesouhlasila, rozhodla se bránit soudní cestou.

Žalobkyně v citovaném soudním řízení uváděla, že testovaný úl nevyrobila. V testu však byl hodnocen ještě jeden další úl, který byl také připisován žalobkyni a který měl rovněž vykazovat nedostatky. Z hodnocení tohoto druhého úlu ale dle tvrzení žalobkyně nevyplývalo, jakými nedostatky měl tento úl trpět a jaká hodnotící kritéria byla při jeho posuzování vzata v potaz. Z důvodu nesouhlasu žalobkyně s obsahem příslušného článku se žalobkyně podanou žalobou domáhala (a) možnosti uveřejnit reakci na článek žalované v jejím časopisu, (b) omluvy ze strany žalované a (c) v neposlední řadě zaplacení finanční částky ve výši 400 000,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu v podobě zásahu do její dobré pověsti.

Jedním ze stěžejních témat tohoto sporu byla právní otázka, jestli má i právnická osoba právo na přiměřené zadostiučinění, je-li zasaženo do její dobré pověsti, protože občanský zákoník ani jiný právní předpis jí takové právo na rozdíl od fyzických osob výslovně nepřiznává, nedošlo-li k jeho sjednání. Soud prvního stupně ve svém rozsudku rozhodl, že tomu tak není, přičemž vycházel z judikatury Nejvyššího soudu České

republiky ve věci 23 Cdo 327/2021. Ten uvedl, že ačkoliv fyzické a právnické osoby mají v mnohých ohledech stejná práva, nejedná se o tento případ, protože občanský zákoník žádné takové explicitní právo právnickým osobám nepřiznává. Dále poznamenal, že právnické osoby mají v určitých situacích právo na přiměřené zadostiučinění, nicméně ne tehdy, dojde-li k zásahu do jejich dobré pověsti.

Odvolací soud s argumentací soudu prvního stupně, a tedy i Nejvyššího soudu České republiky, nesouhlasil a rozsudek soudu prvního stupně změnil, čímž mimo jiné přiznal žalobkyni částku ve výši 100 000,- Kč jako přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu v podobě zásahu do její dobré pověsti. Odvolací soud připustil, že občanský zákoník právo právnické osoby na přiměřené zadostiučinění v případě zásahu do její dobré pověsti neobsahuje, nedošlo-li k jeho sjednání, nicméně podle jeho názoru se jedná o mezeru v právu, kterou je třeba doplnit.

Celé odůvodnění odvolacího soudu lze považovat za velmi přesvědčivé, vedoucí ke spravedlivému výsledku předmětného sporu a uspořádání práv a povinností žalobkyně a žalované. Argumentaci odvolacího soudu však lze podpořit ještě následovně.

OCHRANA DOBRÉ POVĚSTI PRÁVNICKÉ OSOBY

K poškození dobré pověsti fyzických i právnických osob dochází často/zpravidla tehdy, kdy mezi dotčenými osobami – škůdcem a poškozeným – neexistuje žádný smluvní vztah. V těchto případech tak z logiky věci ani nemůže dojít ke sjednání práva na přiměřené zadostiučinění při způsobení nemajetkové újmy zásahem do dobré pověsti poškozeného. Pokud by tedy právnické osoby uvedené právo neměly, bylo by možné jim téměř beztréstně působit nemajetkovou újmu zásahem do jejich dobré pověsti. Takto absurdní závěr nelze připustit, a proto se lze ztotožnit s argumentací Městského soudu v Praze.

K diskutovanému případu lze poznamenat, že proti komentovanému rozhodnutí Městského soudu v Praze bylo podáno dovolání, o kterém bude rozhodovat Nejvyšší soud České republiky. Je tedy otázkou, či právní názor v tomto řízení převáží.

Posledně uvedené je nicméně nutné doplnit ještě o jednu důležitou skutečnost. Odvolací soud dovedl právo žalobkyně na přiměřené zadostiučinění i z titulu ochrany proti nekalé

soutěži, protože žalovaná byla v době vydání sporného článku 100 % společníkem právnické osoby, která stejně jako žalobkyně podnikala ve včelařství. I pokud by tedy nemělo obstát odůvodnění odvolacího soudu spočívající ve vyplnění mezery v právu, je tu značná šance, že jeho rozhodnutí by nemusel Nejvyšší soud České republiky zrušit, pokud by s právním výkladem ochrany právnické osoby před zásahem do její dobré pověsti nesouhlasil.

Závěrem

Důležitost dobré pověsti u fyzických i právnických osob je nezpochybnitelná. V případě fyzických osob tuto skutečnost plně reflektuje občanský zákoník. Jestli tomu tak je i u osob právnických, zatím není vyjasněné.

Městský soud v Praze přišel s výkladem, který je řádně vyargumentovaný a který má šanci toto téma vyjasnit, a to především ohledně práva právnické osoby na přiměřené zadostiučinění při způsobení nemajetkové újmy zásahem do její dobré pověsti. Obstojí-li výklad Městského soudu v Praze i před Nejvyšším soudem České

republiky, bude se jednat o významný signál pro všechny právnické osoby, do jejichž dobré pověsti bylo zasaženo mimo hospodářskou soutěž, že se mohou domoci (mimo jiné) i přiměřeného zadostiučinění vyjádřeného v penězích.

Patrik Stonjek
advokát
patrik.stonjek@LTApartners.com

PRODLOUŽENÍ DOČASNÉ OCHRANY A VÍZ ZA ÚČELEM STRPĚNÍ

Dne 24. 1. 2023 nabyla účinnosti novela zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Tato novela se věnuje převážně prodloužení dočasné ochrany a víz za účelem strpění poskytovaným zejména uprchlíkům z Ukrajiny. Na základě těchto dvou pobytových oprávnění mají jejich držitelé (mimo jiné) volný přístup na český trh práce. K výkonu závislé práce (v pracovněprávním vztahu) na území České republiky tedy i jako cizinci ze třetích zemí nepotřebují žádný typ pracovního povolení.

Pobyt držitele dočasné ochrany se považuje za dočasnou ochranu (ve smyslu prodloužení oprávněnosti pobytu) do 31. 3. 2024, budou-li splněny obě následující podmínky:

- a) držitel dočasné ochrany se zaregistruje do 31. 3. 2023 prostřednictvím elektronického formuláře uveřejněného na internetových stránkách Ministerstva vnitra
- b) následně se osobně dostaví do 30. 9. 2023 na pracoviště Ministerstva vnitra za účelem vyznačení vízového štítku.

Výše uvedené znamená, že neučiní-li držitelé dočasné ochrany oba uvedené kroky, jejich dočasná ochrana zanikne. Je tedy důležité provést jak online registraci, tak se dostavit na osobní schůzku.

V případě držitelů víz za účelem strpění je celý proces o poznání snazší, protože k prodloužení těchto víz dojde automaticky ze zákona. Jejich držitelé tedy nemusejí činit nic. Mohou se však dostavit na Ministerstvo vnitra za účelem vyznačení vízového štítku, budou-li o to mít zájem.

Zaměstnavatelům lze v souvislosti s diskutovanou novelou doporučit, aby své zaměstnance, kteří jsou držiteli dočasné ochrany, na výše uvedené upozornili.

V případě zániku dočasné ochrany by se totiž při dalším zaměstnávání takových zaměstnanců dopouštěli přestupku umožnění výkonu nelegální práce.

Patrik Stonjek
advokát
patrik.stonjek@LTApartners.com

ZMĚNY OD LEDNA 2023 VE MZDOVÉ OBLASTI

Zvýšení minimální mzdy

Vláda rozhodla o zvýšení měsíční minimální mzdy od 01.01.2023 na 17 300,- Kč (z původních 16 200,- Kč). Současně se zvýšila tzv. zaručená mzda (pouze v jedné kategorii z osmi). Se zvýšením minimální mzdy se zvyšuje mj. i maximální daňová sleva za umístění dítěte v předškolním zařízení (tzv. školkovné), limit pro osvobození pravidelně vyplácených starobních důchodů (36násobek minimální mzdy) nebo limit minimálního příjmu pro nárok na výplatu daňového bonusu na dítě.

Zvýšení maximálního ročního vyměřovacího základu pro sociální pojištění

Maximální roční vyměřovací základ pro odvod pojistného na sociální pojištění se pro rok 2023 zvyšuje na 1 935 552,- Kč (v roce 2022 byl 1 867 728,- Kč). Tato částka je významná i pro uplatnění progresu u daně z příjmů fyzických osob; příjmy do této částky podléhají 15 % sazbě, příjmy překračující tuto hranici budou podléhat sazbě 23 %.

Povinné podání daňového přiznání u fyzických osob

Zaměstnanci, kteří mají i jiné příjmy než příjmy ze zaměstnání, nebudou muset podávat daňové přiznání za rok 2023 (tedy až v roce 2024) v případech, kdy jejich zbylé příjmy nepřesáhnou 20 tis. Kč (zvýšení z původních 6 tis. Kč) a budou moci požádat zaměstnavatele – při splnění dalších podmínek – o provedení ročního zúčtování.

Tuzemské cestovní náhrady (vyhláška MPSV č. 467/2022 Sb.)

Stravné u tuzemských pracovních cest a náhrady za používání vlastních silničních motorových vozidel byly od ledna 2023 zvýšeny následovně:

Stravné

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné nejméně ve výši:

- a) 129,- Kč (horní hranice pro veřejný sektor 153,- Kč), trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- b) 196,- Kč (horní hranice pro veřejný sektor 236,- Kč), trvá-li pracovní cesta 12 až 18 hodin,

c) 307,- Kč (horní hranice pro veřejný sektor 367,- Kč), trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

Náhrada za používání vlastního silničního motorového vozidla

Za každý kilometr pracovní cesty přísluší zaměstnanci náhrada za opotřebení vozidla ve výši 5,20 Kč.

Průměrná cena pohonných hmot (pokud zaměstnanec neuplatní cenu skutečně zaplacenou) činí:

- a) 41,20 Kč/l u benzínu Natural 95
- b) 45,20 Kč/l u benzínu Natural 98
- c) 44,10 Kč/l u nafty
- d) 6,- Kč/kWh u elektřiny

Zahraniční cestovní náhrady

Došlo ke zvýšení stravného u zahraničních pracovních cest do některých států (v Evropě např. Polsko, Finsko, Švédsko nebo Dánsko).

ZMĚNY OD LEDNA 2023 VE MZDOVÉ OBLASTI

Peněžitý příspěvek na stravování

Zvýšení limitů stravného pro veřejný sektor u tuzemských pracovních cest má mimo jiné dopad na zvýšení maximální výše peněžního příspěvku na stravování (tzv. stravenkového paušálu), která je u zaměstnance osvobozena od zdanění, a to na 107,10 Kč (153,- Kč x 70 %). Pokud vyplácí zaměstnavatel zaměstnanci vyšší peněžitý příspěvek na stravování, podléhá částka přesahující limit 107,10 Kč zdanění (a odvodu sociálního a zdravotního pojištění).

Stravenky (daňová uznatelnost u zaměstnance)

Zvýšení limitů stravného pro veřejný sektor u tuzemských pracovních cest má i dopad na zvýšení daňově uznatelné částky příspěvku na stravování poskytovaného v nepeněžní podobě formou stravenek na 107,10 Kč (153,- Kč x 70 %).

Sleva na pojistném na sociální pojištění u zkrácených úvazků

Od února budou moci zaměstnavatelé uplatnit u vybraných skupin zaměstnanců pracujících na zkrácený úvazek snížení pojistného na sociální zabezpečení o 5procentních bodů (tj. odvod 19,8 % místo 24,8 %). Pro detailnější informace odkazujeme na náš zpravodaj z prosince 2022.

Petr Benda
daňový poradce
petr.benda@LTApartners.com

K 1. lednu vstoupila v účinnost novela zákona o DPH, jejímž účelem bylo zejména snížení administrativní zátěže menších podnikatelů zvýšením limitu pro povinnou registraci k DPH na 2 000 000,- Kč a snížení sankcí spojených s podáváním kontrolních hlášení.

Zvýšení obratu pro DPH

Hlavní změnou je jednoznačně zvýšení limitu obratu pro povinnou registraci z 1 mil. Kč na 2 mil. Kč za 12 po sobě jdoucích bezprostředně předcházejících kalendářních měsíců. To znamená mimo jiné, že plátce, který má sídlo v tuzemsku a není skupinou, může požádat o zrušení registrace, pokud uplynul 1 rok ode dne, kdy se stal plátcem, a tento plátce nedosáhl za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců obratu většího než 2 000 000,- Kč.

Změny v oblasti kontrolního hlášení

Dochází k prodloužení původní pětidenní lhůty pro reakci na výzvu ke změně, doplnění nebo potvrzení podaného kontrolního hlášení na 17 dnů v případě doručování do datové schránky. Tato lhůta ale začíná běžet již ode dne dodání výzvy a nikoli ode dne doručení. Čím dříve se tedy plátce s výzvou seznámí, tím více časového

prostoru má na podání následného kontrolního hlášení. Pětidenní lhůta pro reakci na výzvu k podání kontrolního hlášení byla nicméně nadále zachována. Plátce má nově povinnost podat i tzv. „nulové kontrolní hlášení“ a to tím, že při podání kontrolního hlášení vybere z menu „rychlou odpověď“ na obdrženou výzvu k podání“ volbu: „Nemám povinnost podat KH“.

Změna se dotkne i sankčního systému kontrolního hlášení DPH, zejména ke snížení sankcí za nepodání kontrolního hlášení DPH. Redukovány na polovinu byly pokuty za nepodání kontrolního hlášení (s výjimkou pokuty ve výši 1 000,- Kč), pokud je plátce fyzickou osobou se čtvrtletním zdaňovacím obdobím nebo společností s ručením omezeným, která má jen jednoho společníka – fyzickou osobu.

Podmínky pro poloviční výši pokut dopadají podle souvisejících přechodných ustanovení i na případy pokut vzniklých před účinností novelizovaného znění zákona o DPH, o kterých nebylo pravomocně rozhodnuto platebním výměrem do účinnosti novely, tj. do 31. 12. 2022.

K novelizovaným oblastem vydala finanční správa informace, jedná se zejména o Informaci ke změnám zákona o DPH s účinností od

01.01.2023 - oblast kontrolního hlášení DPH a Informaci k novele zákona o DPH s účinností od 01.01.2023 pravidla pro přechodné období v souvislosti se zvýšením hodnoty obratu pro vznik plátcovství.

Milena Drábová
daňová poradkyně
milena.drabova@LTApartners.com

DAŇOVÉ DOKLADY U TŘÍSTRANNÝCH OBCHODŮ

V prosinci 2022 bylo zveřejněno rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-247/21 Luxury Trust Automobil GmbH, ve kterém byla řešena otázka, zda fakt, že na faktuře chybí poznámka „daň platí zákazník“, má vliv na použití zjednodušeného režimu DPH pro třístranné obchody.

Spor se týkal rakouské společnosti Luxury Trust Automobil GmbH, zprostředkovatele a prodejce luxusních vozidel, která v roce 2014 tato vozidla nakoupila ve Velké Británii a následně je dodala společnosti M s.r.o. se sídlem v ČR, přičemž automobily byly přepraveny z Británie přímo do ČR. Společnost Luxury Trust Automobil GmbH vystavila doklad, na kterém uvedla, že se jedná o třístranný obchod uvnitř ES osvobozený od DPH; doklad však neobsahoval poznámku o přenosu daňové povinnosti na pořizovatele zboží. Bohužel, společnost M s.r.o. daň z pořízení zboží v ČR neodvedla a dle informací finanční správy se jednalo o nekontaktní společnost („missing trader“).

Použití zjednodušeného postupu pro třístranné obchody je dobrovolným rozhodnutím prostřední osoby v obchodním řetězci (zde: Luxury Trust Automobil GmbH). Výjimku z obecných pravidel pro uplatnění DPH však může využít pouze tehdy, když jsou splněny

všechny příslušné zákonné podmínky.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že pokud daňový doklad neobsahuje informaci, že daň hradí zákazník, není v rámci třístranného obchodu konečný pořizovatel platně určen za osobu povinnou odvést DPH, čímž je porušena jedna ze základních podmínek pro využití zjednodušeného režimu zdanění. Nastupují tedy základní pravidla, dle kterých je místo plnění při pořízení zboží v tom státě, který vydal DIČ pořizovateli zboží (zde: Rakousko), pokud neprokáže, že pořízení daného zboží bylo zdaněno ve státě, v němž byla ukončena přeprava zboží (zde: ČR). Vzhledem k tomu, že společnost Luxury Trust Automobil GmbH pořízení zboží v ČR nezdanila, a tuto daň neodvedl ani konečný příjemce zboží (M s.r.o.), potvrdil Soudní dvůr EU právo rakouské finanční správy na zdanění této transakce v Rakousku.

Otázku, zda dodatečná oprava daňového dokladu (uvedení poznámky „daň platí zákazník“) může napravit porušení podmínek zjednodušeného postupu pro třístranné obchody, tj. zpětně ke dni vystavení původní faktury platně určit konečného příjemce zboží za osobu povinnou odvést daň, odpověděl Soudní dvůr EU záporně. Jedná se totiž o první vystavení požadované faktury, které nemůže mít zpětný

účinek, tudíž i v případě pozdějšího doplnění faktury o chybějící údaj stále platí, že k datu pořízení zboží podmínky pro použití zjednodušeného postupu splněny nebyly.

Z výše uvedeného soudního rozhodnutí vyplývá, že prostřední osoby v třístranném obchodu, pokud chtějí využít zjednodušený režim pro zdanění pořízení zboží, musí mj. důsledně dbát na dodržení všech náležitostí jimi vystavovaných daňových dokladů, včetně uvedení poznámky „daň odvede zákazník“.

V případě, že prostřední osobou v třístranném obchodu je osoba registrovaná k DPH v České republice, uvádí údaje o využití zjednodušeného postupu při dodání zboží formou třístranného obchodu na řádcích 30 a 31 svého daňového priznání. Finanční správa v České republice i finanční správa v členském státě ukončení přepravy zboží (prostřednictvím systému výměny informací mezi členskými státy VIES) tedy disponují informacemi o subjektech, které mají postavení prostřední osoby v těchto obchodech, a je možné, že se v návaznosti na výše uvedený rozsudek v rámci daňových kontrol nyní více zaměří na kontrolu právě těchto subjektů.

STRUČNĚ NA ZÁVĚR

- V oznámení o příjmech plynoucích daňovým nerezidentům ze zdrojů v České republice, jehož termín podání je letos do 31.01.2023, se uvádějí příjmy, které v ČR nebyly zdaněny z důvodu osvobození anebo proto, že na základě mezinárodní smlouvy zdanění v ČR nepodléhají, pokud v jakémkoli kalendářním měsíci roku 2022 jejich zaúčtovaná či vyplacená výše přesáhla 300 000,- Kč. Nejčastěji se oznámení týká příjmů z dividend, úroků z úvěrů a půjček, licenčních poplatků nebo příjmů ze služeb poskytovaných na území ČR.
- Osobám samostatně výdělečně činným, které hradí zálohy na zdravotní pojištění v minimální výši, se od ledna 2023 zvyšuje částka měsíční zálohy na 2 722,- Kč. Záloha v této nové výši je poprvé splatná za leden 2023 do 08.02.2023.
- Nejpozději do 31.03.2023 zřídí ministerstvo vnitra všem podnikajícím osobám datovou schránku. Automatické zřízení datové schránky se týká pouze těch podnikatelů, kteří si ji sami nezaložili nebo mají založenou datovou schránku pouze jako nepodnikající fyzické osoby. Přístupové údaje budou podnikatelům doručeny poštou (dopisem se žlutým pruhem), nejčastěji na adresu

trvalého pobytu. Pro komunikaci s finančním úřadem už poté budou tyto osoby povinny používat datovou schránku, podání daňového přiznání v listinné podobě již nebude přípustné.

Lenka Pazderová
daňová poradkyně
lenka.pazderova@LTAparters.com

- LTA se stala členem mezinárodní sítě **Pride Partners International** sdružující poradenské firmy specializující se na transfer pricing.

- Alexander Novák, daňový poradce působící v LTA od roku 2017, byl jmenován partnerem.

- LTA připravuje na březen 2023 webinář na téma **Insolvenční řízení** – právní a daňové aspekty.

LTA je moderní poradenská kancelář poskytující integrované právní, daňové, účetní a auditorské služby.

Základními principy naší práce jsou odbornost, profesionalita, individuální přístup a otevřenost v otázce honorářů.

A member of

LTA je členem mezinárodní sítě MGI Worldwide, jež patří mezi 20 největších sítí daňových, auditorových, účetních a poradenských firem. MGI Worldwide představuje přes 5 000 odborníků ve více než 260 kancelářích po celém světě. Prostřednictvím MGI Worldwide zajistíme kvalifikované poradenství v zahraničí a ošetření přeshraničních transakcí.

LTA

Lazarská 13/8

120 00 Praha 2

Česká republika

+420 246 089 010

LTA@LTApartners.com

www.LTApartners.com

Veďte prosím na vědomí, že informace uvedené v tomto newsletteru mohou být předmětem dalšího vývoje. Newsletter neobsahuje všechny zákonné podmínky a nenahrazuje odborné poradenství ve vztahu ke konkrétní situaci.